

Een toegankelijke buitenruimte

Programma Langer Thuis

Colofon

Dit is een publicatie in opdracht van het programma Langer Thuis en de Brede Raad 010 van de gemeente Rotterdam.

Tekst:

Salomé Aussen

Eindredactie:

Bestuurs- en Concernondersteuning

Vormgeving:

Trichis

Fotografie:

Jan van der Ploeg

Met dank aan:

Vincent Harte

Willemijn Kloosterman-Nadunayakam

Pratheepan Nadunayakam

Arja den Ouden

Hans Schouten

Juni 2016

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Arja	4
Willemijn en Pratheepan	6
Hans	8
Vincent	10
Tips	12

Inleiding

De buitenruimte is er natuurlijk voor iedereen. Maar als je goed ter been bent, is het moeilijk om je voor te stellen wat belangrijk is voor iemand met een rollator. En als je -desnoods met bril- gewoon alles kunt zien, kun je je moeilijk voorstellen hoe een slechtziende zijn weg moet vinden.

Want, wie wil er nu niet mobiel zijn? En als het gaat om de buitenruimte, zit het gemak eigenlijk vaak in kleine dingen. Zoals: dat bij een opritje aan de ene kant van de straat, ook een opritje aan de andere kant handig is. Of dat een extra fiets op de stoep het verschil kan maken tussen binnen blijven of eropuit gaan. Dat de toegangshekjes om fietsen tegen te houden naar een speeltuin, soms zo dicht bij elkaar staan dat een kindje in een rolstoel niet naar binnen kan. In deze portretten vertellen vijf actieve Rotterdammers met een beperking hun verhaal. Arja, Hans, Willemijn, Pratheepan en Vincent laten ons zien dat mobiliteit, vrijheid en zelfstandigheid soms afhangen van zaken waar we met elkaar niet altijd bij stil staan. Zodat we, de volgende keer dat we meelopen met een schouw, meedenken over de nieuwe inrichting voor de straat of onze fiets dubbel parkeren, beter weten waar we rekening mee moeten houden, zodat ook mensen met een beperking gebruik kunnen maken van de buitenruimte. Zo maken we het samen gemakkelijker voor iedereen.

Een toegankelijke buitenruimte is onderdeel van het programma Langer Thuis. Met dit programma maakt de gemeente Rotterdam samen met partners in de stad (Rotterdammers, zorg- en welzijnspartijen, woningcorporaties, zorgverzekeraars, belangenorganisaties en vele anderen) het gemakkelijker voor ouderen en mensen met een beperking om zolang mogelijk zelfstandig te wonen. Onder andere door een geschikte woning, een vitaal netwerk, heldere informatie en een toegankelijke wijk.

Arja is 53 jaar, woont midden in het Centrum en gaat graag naar het theater, naar het Rotterdams Philharmonisch orkest, de stad in om te winkelen of op pad met familie naar bijvoorbeeld diergaarde Blijdorp –waar ze mee kan in een rolstoel. Ze heeft last van artrose, reuma en longklachten, waardoor ze niet altijd voldoende kracht en vaak veel pijn heeft en snel vermoeid is. Hoewel leuke dingen doen vermoeiend is, geven ze haar ook energie.

“Natuurlijk kan ik niet meer alles, maar ik ben van het dragen, niet klagen. Met mijn rollator kan ik heel veel zelf doen, ik ben nog veel te jong om heel de tijd thuis te zitten. En een toegankelijke buitenruimte, met begaanbare stoepen, **maakt voor mij het verschil tussen aan huis gebonden zijn, of zelfstandig op pad kunnen**, naar het theater en zelf boodschappen doen.”

“Gelukkig heb ik mijn eigen rollator om op te zitten, want ik ben snel moe dus soms moet ik gewoon even rusten. Ik zit weleens op een bankje, maar **veel bankjes zijn te laag** en dan krijg ik mezelf niet omhoog getild.”

“Met **te hoge stoepen** ligt het gevaar op de loer dat je rollator stil komt te staan en jij gelanceerd wordt”.

“Met te hoge stoepen ligt het gevaar op de loer dat je rollator stil komt te staan en jij gelanceerd wordt”.

Willemijn en Pratheepan

Willemijn en Pratheepan zijn 30, getrouwd en wonen in Tussendijken, Delfshaven. Willemijn is vanaf haar geboorte volledig blind en Pratheepan ziet wel contouren en schaduwen, maar niet als het donker is. Ze spelen allebei Showdown, een sport voor slechtzienden. En Pratheepan rent ook graag met zijn buddy in het Kralingse Bos. Willemijn gaat nergens heen zonder haar hond. Ze heeft een bedrijf op het gebied van arbeidsparticipatie en geeft lezingen over werken met een beperking. Ze lezen braille en de computer heeft speciale software zodat alles op spraak werkt.

“Ik ga graag met het openbaar vervoer, omdat ik het fijn vind met mensen samen te zijn en om verhalen te horen. Vervoer op maat is ook erg belangrijk, maar als het kan, reis ik liever zelf met het OV. Het geeft me een goed gevoel om gewoon in de maatschappij mee te draaien. Alleen al mensen om je heen horen. **Het geeft me een gevoel van vrijheid.**”

“Om zelf een route te kunnen lopen moet ik hem uitschrijven en heel vaak oefenen. Het gaat dan om stoepranden, het moet preciezer dan google. Ik tel geen stappen, maar doe meer met echolocatie, en ik voel of het wijder of smaller wordt door de wind. En er wordt veel verbouwd altijd, dus dat is best ingewikkeld. **Dan is een route opeens weer anders.** Of open.”

“Wat lastig is, is dat stoplichten niet altijd consequent zijn. **De ene heeft een rateltik**, de andere niet. Dat vind ik wel gevaarlijk. En voor mij is het fijn dat er **ribbeltegels** naartoe gaan”

“Voor mij is het vooral belangrijk dat er **niet teveel obstakels** op de weg zijn, die ik met mijn stok niet kan voelen. Bijvoorbeeld een uithangbord op ooghoogte, of een steiger waar mijn stok onderdoor kan. Dan loop ik er gewoon tegenaan.”

“Wat lastig is, is dat stoplichten niet altijd consequent zijn. De ene heeft een rateltik, de andere niet. Dat vind ik wel gevaarlijk. En voor mij is het fijn dat er ribbeltegels naartoe gaan”

Hans is 72, gepensioneerd en woont samen met zijn vrouw in Vreewijk, op Zuid. Hans werkt als vrijwilliger en heeft een scootmobiel-uitleenservice. En de tuin bijhouden met zijn vrouw of naar Feyenoord-wedstrijden, dat doet hij ook graag. Hans' rechterbeen is geamputeerd vanwege zijn chronische vaatziekte. Hij heeft een prothese. Ook heeft hij twee beroertes gehad waardoor hij helemaal verlamd was, maar nu alleen nog in zijn arm en bij zijn mond.

“De **scootmobiel is mijn maatje**.

Als ik de straat niet over zou kunnen met mijn scootmobiel, dan zit ik binnen. Op je 72^e achter de geraniums zitten, dat is niks. De mooiste tijd is als ik aan het werk ben!”

“Met een scootmobiel is het belangrijk dat er **voldoende op- en afritjes** zijn. Anders ga je op z'n kant.”

“In winkelstraten is het weleens lastig. Op de Beijerlandse laan breek ik af en toe zowat mijn nek over **wat winkeliers allemaal buiten zetten**. Reclameborden of bakken. Dat is wel onhandig”

“Met een scootmobiel is het belangrijk dat er voldoende op- en afritjes zijn. Anders ga je op z'n kant.”

Vincent

Vincent woont aan de rand van de stad en gaat graag naar cabaretvoorstellingen in het Oude Luxor –er is altijd wel een rolstoelplek vrij-, de bioscoop of wat drinken met vrienden. Hij sport bij wielervereniging RWC Ahoy. In 2008 kreeg hij een ongeluk met zijn racefiets, waardoor hij verlamd is vanaf zijn borst, door een dwarslaesie. Na zijn revalidatie was het best spannend om voor het eerst met zijn rolstoel buiten te zijn. Hij was angstig of hij wel gezien werd en ook onwennig. Maar inmiddels doet hij bijna alles weer en zelfs meer, zoals voorlichting geven aan studenten van het Erasmus MC over revalideren.

“Mijn **hele sociale leven speelt zich buiten de deur af** en wat echt funest is, is sneeuw. Dan moet ik binnen blijven, en ben ik afhankelijk van mijn omgeving. Ik ben altijd erg blij als er weer goed geruimd is, of alles weer ontdooid is.”

“Wat voor mij erg belangrijk is, is dat de **stoep breed genoeg** is. Lopend kun je natuurlijk gemakkelijk uitwijken, in de rolstoel is dat veel moeilijker. Ik heb altijd mijn vaste breedte met de stoel en als er een lantaarnpaal staat en ook een fiets, of er staat net een auto op de stoep geparkeerd, voor je het weet wordt het steeds smaller.”

“Ik kom nooit met de auto naar de stad, omdat de **gehandicaptenparkeerplaatsen niet geschikt** zijn voor mijn auto. Ik stap aan de achterkant in en daar is meteen de volgende parkeerplaats. Dan kom ik er niet in of uit. Met een stoepje is dat al opgelost.”

“Mijn hele sociale leven speelt zich buiten de deur af en wat echt funest is, is sneeuw. Dan moet ik binnen blijven, en ben ik afhankelijk van mijn omgeving. Ik ben altijd erg blij als er weer goed geruimd is, of alles weer ontdooid is.”

Waar kun je op letten?

Bankjes

De stadsbank heeft een standaardhoogte van 44 cm zitting en 84 cm rugleuning. Dit is de hoogte van de zogenaamde stadsbank. In het centrum hebben we ook nog de centrumbank (42/103) en de lounge (36/105).

Extra bankje

Een bankje op de route kan ervoor zorgen dat iemand die slecht ter been is toch zelfstandig boodschappen kan doen. Daar kun je ook op letten met schouwen.

Stoepen

De stoephoogte varieert standaard tussen de 8 cm en 12 cm. Heel soms is er sprake van een hoge band (om stoepparkeeren tegen te gaan) en dan kan de hoogte oplopen tot 18 cm. De breedte is standaard minimaal 180 cm, maar soms zijn er uitzonderingen. Bewoners en ontwerpers maken vaak zelf de afweging tussen groen, parkeerplaatsen voor auto's, fietsenstalling en de minimale 180 cm.

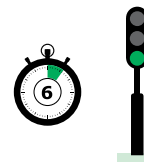
Afritjes opritjes

De minimale breedte is 100 cm, de maximale helling is 6 cm op 100 cm. Soms worden deze hellingen afgewerkt met markering-stegels voor slechtzienden.

Toegang speelplaatsen

Speelplaatsen kunnen voor iedereen een aangename ontmoetingsplek zijn. Om ervoor te zorgen dat fietsen of scooters niet te hard naar binnen gaan worden hekjes neergezet. Soms staan de hekjes zo dicht bij elkaar dat (elektrische) rolstoelen er niet door kunnen.

Verkeerslichten

Voetgangerslichten staan standaard 6 seconden op groen, daarna volgt nog een knippertijd van 3 seconden. Als de oversteek langer is (bijvoorbeeld 4 rijstroken) wordt dit langer. Het uitgangspunt daarbij is dat de voetganger al meer dan de helft van de oversteek heeft gemaakt als het rood wordt. En dan is er nog een variabele ontruimingstijd, waarbij het kruisend vervoer geen groen licht krijgt in de tijd dat het nodig is om nog over te steken. Mocht het toch zo zijn dat het stoplicht niet lang genoeg op groen staat, dan kunt u dit melden. De tijd kan anders ingesteld worden en bij scholen wordt soms een knop geplaatst waardoor de groentijd langer wordt en een gehele klas voldoende tijd heeft om over te steken.

Waar kun je terecht?

Meldingen buitenruimte

Bij losliggende stoeptegels, kapotte lichtmasten of andere obstakels in de buitenruimte kunt u een melding maken telefonisch via 14010, op internet www.rotterdam.nl/meldingen of met de BuitenBeter App (voor op de smartphone).

- telefonisch via 14010
- op internet Rotterdam.nl/meldingen
- of met de BuitenBeter App (voor op de smartphone)

Brede Raad

Vanuit de leefwereld van de Rotterdammer adviseert de Brede Raad 010 het college van B&W over het sociaal domein (Wmo, jeugdwet, participatiewet).

- Als u gaat schouwen en u wilt graag advies over toegankelijkheid dan kunt u contact opnemen met de Brede Raad 010.
- www.brederaad-010.nl
- info@brederaad-010.nl

Buurt Bestuurt

Buurt Bestuurt is een nieuwe manier van werken. Het Buurtcomité, dat bestaat uit bewoners, bepaalt samen met politie en de gemeente welke problemen in je buurt als eerste moeten worden aangepakt. Het gaat dan vooral om problemen die van invloed zijn op de veiligheid of op je gevoel van veiligheid (zoals een schone en hele woonomgeving). Je kunt zelf ook deelnemen!

- Voor meer informatie: www.buurtbestuurt.nl

Verkeerstraining

Er zijn ook trainingen gericht op veilig gebruik van e-bike, scootmobiel en auto.

Wilt u weten of in uw buurt een training met de e-bike, scootmobiel of auto plaatsvindt? Of een dergelijke training laten organiseren? Mail dan naar verkeersveiligheid@rotterdam.nl

Sneeuw en ijzel

U kunt zelf een zak strooizout afhalen bij een van de uitgiftepunten van de gemeente Rotterdam. Voor een uitgiftepunt bij u in de buurt?

- Kijk op Rotterdam.nl of bel met 14010.

En dan?

Bij sneeuw is het gebruik van een sneeuwschuiver of platte schep de milieuvriendelijkste vorm van gladheidbestrijding.

- Schuif de sneeuw opzij (waar niemand er last van heeft).
- Houd de goot en de rioolput vrij, zodat smeltwater gemakkelijk weg kan lopen.
- Na het vegen wat zout strooien houdt de stoep langer begaanbaar.

Zout strooien is de snelste en gemakkelijkste manier om gladheid te bestrijden. Daarbij komt het strooizout van de gemeente goed van pas.

- In geval van sneeuw: schuif of veeg eerst zoveel mogelijk de losse sneeuw in de richting van de trottoirband zodat dit niet op een later tijdstip opnieuw kan bevriezen.
- Strooi het zout gelijkmatig uit.
- Strooi niet te dik (maximaal één handje strooizout per vierkante meter).
- Geef het strooizout de tijd om zijn werk te doen (30 minuten is voldoende).
- Het strooien van zout heeft vooral zin als er vervolgens overheen wordt gelopen of gereden.
- Gebruik strooizout altijd spaarzaam. Overmatig strooien leidt ertoe dat het zoute smeltwater in de bodem dringt en wortels van bomen en planten beschadigt.
- Bewaar geopende zakken op een droge plaats, anders gaat het zout klonteren.
- Let op: strooizout is niet geschikt voor consumptie!